

**ДЕРЖАВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ДТЕУ
29 серпня 2023 року
(протокол № 1, п. 5)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ДТЕУ
від 18.09 2023 р. № 2990

**ПОРЯДОК
підготовки докторів філософії**

Київ 2023

Вступ

Порядок підготовки докторів філософії розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року (зі змінами і доповненнями), нормативних документів Державного торговельно-економічного університету (далі – ДТЕУ, Університет).

Цей Порядок визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – Здобувачі).

1. Загальні положення

1.1. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для викладачів та співробітників ДТЕУ, які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність).

Нормативний строк підготовки доктора філософії становить чотири роки.

1.2. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:

аспірант – особа, зарахована до університету для здобуття ступеня доктора філософії;

аспірантура – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у закладі вищої освіти/науковій установі з метою оволодіння ними освітньо-науковою програмою;

дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

доктор філософії – це освітній і водночас науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді;

здобувач ступеня доктора філософії – особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

здобувач ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою – особа, яка професійно провадить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи і здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою шляхом виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій

спеціалізований вченій раді;

індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми здобувачем ступеня доктора філософії (далі – індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми) – документ, що складається з індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії, якими визначається індивідуальна траєкторія виконання ним освітньо-наукової програми;

індивідуальний навчальний план здобувача ступеня доктора філософії (далі – індивідуальний навчальний план) – складова індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми здобувачем ступеня доктора філософії, що визначає послідовність та форму засвоєння ним освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння компетентностями відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій;

індивідуальний план наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії (далі – індивідуальний план наукової роботи) – складова індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми здобувачем ступеня доктора філософії, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи Здобувача;

освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання визначеної кваліфікації;

підготовка здобувачів поза аспірантурою – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Університеті з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

1.2. Підготовка в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення);
- за рахунок видатків місцевих бюджетів (регіональне замовлення);
- за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб;
- за кошти грантів, які отримав університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою навчання. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним чи регіональним замовленням, може повторно вступити до закладу вищої освіти для підготовки в аспірантурі за державним чи регіональним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним

замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою Університету з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Університету, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

1.3. Підготовка докторів філософії в ДТЕУ здійснюється за освітньо-науковою програмою, розробленою згідно відповідного стандарту вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (у разі відсутності – стандарту вищої освіти ДТЕУ) та затвердженою вченою радою ДТЕУ. Допускається підготовка докторів філософії за спільними / узгодженими з іншими закладами освіти та / чи науковими установами освітньо-науковими програмами.

1.4. Для врегулювання відносин між Здобувачем та Університетом укладається договір.

1.5. Науково-методичне забезпечення та організацію підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні здійснює вчена рада ДТЕУ.

1.6. Координацію діяльності щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії здійснює відділ аспірантури і докторантури.

2. Права та обов'язки Здобувачів

2.1. Здобувачі ступеня доктора філософії користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових досліджень Здобувачі також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у ДТЕУ, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до законодавства;
- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

2.2. Здобувачі зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту».

З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень Здобувачі також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Університетом;
- виконати освітньо-наукову програму ДТЕУ, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі

професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації;

- систематично (не менше 2 разів на рік) звітувати про хід виконання освітньо-наукової програми на засіданні кафедри та вченої ради.

2.3. Порушення:

- строків виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми без поважних причин, передбачених законодавством,
- умов договору,
- норм і правил академічної доброчесності,

може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування Здобувача.

2.4. Покладення університетом на Здобувача обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми, забороняється.

2.5. Здобувачі мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.6. Аспірант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказом Університету про видачу диплома доктора філософії відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Університету на відповідний рік підготовки.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Порядку, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №261 від 23 березня 2016 року, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН України, та Правил прийому до ДТЕУ.

3.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра або іншу, що відповідає 7 рівню національної рамки кваліфікацій.

3.3. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи, визначені Правилами прийому до аспірантури і докторантури ДТЕУ – додатком до Правил прийому до ДТЕУ. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк

документів, визначених правилами прийому.

3.4. Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань, які складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності або спеціальностей для міждисциплінарної програми (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment; німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

3.5. Програми вступних випробувань затверджуються вченою радою Університету та оприлюднюються на вебсайті Університету не пізніше наступного дня після їх затвердження.

У програмах мають міститися критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників.

3.6. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, які призначаються наказом ректора. Предметні комісії формуються у складі від трьох до п'яти осіб з числа докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю. До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники наукових установ, з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між університетом і науковою установою.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.7. Оцінювання вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови здійснюється за 100-бальною шкалою. Конкурсний бал обчислюється шляхом додавання балів вступних іспитів зі спеціальності та іноземної мови.

Форма проведення вступних випробувань:

- вступний іспит зі спеціальності – проводиться у формі письмового іспиту очно або дистанційно (за рішенням приймальної комісії);

- вступний іспит із іноземної мови – проводиться у формі письмового тестування очно або дистанційно (за рішенням приймальної комісії).

3.8. Під час проведення вступних випробувань не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими сторонніми матеріалами. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації він відсторонюється від участі у випробуванні, про що предметною комісією складається акт.

3.9. Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у визначений розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено балами нижче встановленого мінімального значення (нижче 60 балів), а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються.

Перескладання вступних випробувань не допускається. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до університету протягом одного календарного року.

3.10 Апеляції на результати вступних випробувань розглядає апеляційна комісія університету, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора.

3.11. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до ДТЕУ.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора, який оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1 Аспіранту одночасно з його зарахуванням, а з 01.01.2024 – протягом місяця з дати наказу ректора Університету про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та відповідною науковою кваліфікацією.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання ним індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми і відповідає перед вченою радою університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навантаження та обов'язків між ними.

4.2. Про надання дозволу докторам філософії (кандидатам наук) здійснювати наукове керівництво здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні приймає рішення вчена рада Університету за пропозиціями від вчених рад факультетів.

Критеріями для надання наукового керівництва є:

- наукові праці (не менше десяти) (є автором або співавтором), опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше трьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science;
- керівництво науково-дослідною роботою (далі – НДР) або участь у виконанні НДР.

Вчена рада університету своїм рішенням надає дозвіл докторам філософії (кандидатам наук) керувати аспірантами та здобувачами на термін 5 років.

Після закінчення терміну дозволу на наукове керівництво вчені ради факультетів розглядають питання про ефективність роботи наукових керівників – та подають свої пропозиції до вченої ради університету про його продовження.

Дозвіл на наукове керівництво продовжується на наступні 5 років, якщо не менше 50% випускників аспірантури, якими здійснювалось керівництво, вчасно захистили дисертацію. Вчена рада університету має право призупинити дозвіл на наукове керівництво, якщо науковий керівник не забезпечує своєчасну та якісну підготовку аспірантів і здобувачів.

4.3. Вчена рада Університету приймає рішення про зміну наукового керівника на підставі заяви аспіранта, рішень кафедри та вченої ради факультету у разі:

- припинення науковим керівником трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах в ДТЕУ;
- неспроможності виконувати повноваження щодо наукового керівництва за станом здоров'я або у разі смерті;
- невиконання науковим керівником своїх обов'язків, визначених п.4.1 цього Порядку;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення наукового керівника до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється на 8 рівні національної рамки кваліфікацій за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою Університету для кожної спеціальності і складаються з освітньої та наукової складових. Освітньо-наукова програма та навчальний план відповідають стандарту вищої освіти України з відповідної спеціальності і містять інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів

ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітньо-наукового процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план є основою для формування Здобувачем індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми, який погоджується з науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, завідувачем кафедри і деканом факультету, де навчається аспірант, та затверджується вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до Університету. Аспірант може змінювати свій індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми за процедурою аналогічною процедурі первинного затвердження індивідуальних планів.

4.5. Індивідуальний навчальний план, крім обов'язкових освітніх компонентів, повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків від загального обсягу освітньої складової освітньо-наукової програми. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, завідувачем кафедри та деканом відповідного факультету.

Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти чи наукових установ. Вчена рада Університету має право прийняти рішення про визнання компетентностей з однієї чи декількох освітніх компонент, набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти, наукових установах, а також отриманих у неформальній чи інформальній освіті.

Науково-педагогічна практика, що є обов'язковою складовою освітньо-наукової програми на третьому рівні вищої освіти, реалізується Здобувачами на базі Університету, відокремлених структурних підрозділів Університету чи організацій – партнерів ДТЕУ, з якими укладено договори про співпрацю, протягом другого року навчання за індивідуальним графіком згідно програми та робочої програми науково-педагогічної практики.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

4.6. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи формується та реалізується Здобувачем згідно обраної ним теми дисертації. Тема дисертації підлягає погодженню з науковим керівником (керівниками) та затвердженню вченою

радою Університету після її обговорення на засіданнях кафедри, вченої ради факультету, Наукової експертної ради ДТЕУ у строк до двох місяців з дня зарахування Здобувача до Університету.

Індивідуальний план наукової роботи повинен охоплювати увесь період навчання в аспірантурі і визначати обсяги та строки:

- підготовки дисертації у розрізі окремих параграфів;
- виконання аспірантом окремого дотичного до теми дисертаційного дослідження завдання кафедральної або міжкафедральної науково-дослідної роботи (НДР), зареєстрованої в УкрІНТЕІ;
- апробації отриманих результатів дисертаційного дослідження у вигляді наукових публікацій та виступів на наукових та/або науково-практичних конференціях, симпозіумах, форумах, круглих столах, конкурсах, отримання патентів тощо.

Контроль за виконанням індивідуального плану наукової роботи здійснює науковий керівник, гарант освітньо-наукової програми та декан, за якістю наукового доробку – науковий керівник та призначені рецензенти (не менше двох), які у строки, визначені в індивідуальному плані наукової роботи, рецензують представлені Здобувачем матеріали дисертаційного дослідження, про що робиться позначка в індивідуальному плані наукової роботи.

Стан підготовки дисертації Здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення на засіданнях кафедри та вченої ради факультету. Уточнення (як виняток – зміна) теми відбувається за обґрунтованим поданням кафедри, вченої ради факультету, ухвалою Наукової експертної ради та рішенням вченої ради Університету.

Зміна спеціальності (у межах галузі знань), за якою виконується дисертаційна робота, відбувається (як виняток) за наказом ректора, на підставі аргументованого подання кафедри, рекомендації вченої ради факультету, ухвали Наукової експертної ради та рішення вченої ради Університету.

4.7. Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою Здобувач:

- 1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи Здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми;
- 2) звертається до кафедри, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку Здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження

заяви проводиться публічна презентація Здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку Здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головною особою на засіданні кафедри. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається Здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Здобувач може повторно звернутися до кафедри не пізніше ніж за шість місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради Університету з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії та визначається Положенням про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії у ДТЕУ.

Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

5. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра або іншу, що відповідає 7 рівню національної рамки кваліфікацій, професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в ДТЕУ, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти Університету і триває чотири роки.

5.2. З метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою особа подає до відділу аспірантури та докторантури Університету заяву про підготовку та пакет документів, визначений Правилами прийому до ДТЕУ для вступників до аспірантури.

5.3. Після зарахування Університетом особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом ректора Університету призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем згідно з вимогами п.4.1 цього Порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану згідно із індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми прикріпленої особи, затвердженим у порядку, визначеному п.4.4 – 4.6 цього Порядку, а також публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Контроль за виконанням індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми здійснює науковий керівник, гарант освітньо-наукової програми та декан, за якістю наукового доробку – науковий керівник та призначені рецензенти (не менше двох), які у строки, визначені в індивідуальному плані наукової роботи, рецензують представлені Здобувачем матеріали дисертаційного дослідження, про що робиться позначка в індивідуальному плані виконання освітньо-наукової програми.

Невиконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору та/або норм і правил академічної доброчесності є підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

5.5. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Університет вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки у ДТЕУ. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.6. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до п. 4.7 цього Порядку.

5.7. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

6. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення Здобувачів

6.1. Підставами для відрахування здобувачів ступеня доктора філософії є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;
- 2) переведення до іншого закладу вищої освіти;
- 3) власне бажання;
- 4) порушення строків виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми без поважних причин, передбачених законодавством;
- 5) порушення умов договору, укладеного між університетом та особою, яка навчається, та фізичною чи юридичною особою, яка оплачує таке навчання;
- 6) не поновлення протягом 10 календарних днів після завершення

академічної відпустки;

7) порушення Статуту ДТЕУ, Правил внутрішнього розпорядку, невиконання рішень вченої ради ДТЕУ та конференції трудового колективу ДТЕУ, розпоряджень, наказів ректора;

8) інші випадки, передбачені законом.

6.2. Здобувач, який був відрахований із університету у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до університету повторно.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до Університету для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому закладі в межах ліцензованого обсягу.

Здобувач вищої освіти, який був зарахований до аспірантури за рахунок видатків державного бюджету (за державним замовленням) або за рахунок видатків місцевих бюджетів (регіональне замовлення) і відрахований з підстав, визначених підпунктами 3-8 п. 6.1 цього Порядку, відшкодовує вартість навчання та отримані стипендії.

6.3. Здобувачі ступеня доктора філософії можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми:

- за станом здоров'я;
- перебуванням у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;
- сімейними обставинами;
- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

6.4. Загальний термін переривання у навчанні за станом здоров'я не може перевищувати один рік.

Здобувачам ступеня доктора філософії, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

Здобувачам ступеня доктора філософії, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДТЕУ. Такі особи не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти.

6.5. Для оформлення академічної відпустки Здобувач не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до початку бажаного терміну переривання подає на ім'я ректора заяву, погоджену з науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, завідувачем кафедри та деканом. До заяви повинні додаватися документи, які

підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

6.6. Переривання та продовження підготовки доктора філософії оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну підготовки. Стипендія на період переривання навчання не сплачується.

6.7. У випадку, якщо Здобувач після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався у відділі аспірантури і докторантури протягом десяти календарних днів, то він/вона підлягає відрахуванню з останнього дня переривання підготовки доктора філософії, зазначеного у наказі.

6.8. Здобувачі можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо Університет не має акредитованої освітньо-наукової програми (не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми) зі спеціальності Здобувача, або в межах одного закладу:

- на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб, за умови наявності вакантних місць державного (регіонального) замовлення;
- на навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням;
- на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць. У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб. Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу. На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

ГОРЕНКО З.Н.П.
ФАМІЛІЯ, ЗВ-ІВ
Г.Г.СІМЕНКО А.Г.